

Opłatę pocztową uiszczono gotówką.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

ROK XL.

Lwów, dnia 28 grudnia 1936 r.

NUMER 12

TREŚĆ:

1. Zabezpieczenie pretensji Skarbu Państwa str. 776.
 2. Projekty szkół powszechnych (instrukcja) str. 777.
 3. Odraczanie obowiązku szkolnego przez kierowników publicznych szkół powszechnych str. 783.
 4. Zezwolenie absolwentom seminariów nauczycielskich na studiowanie w szkołach akademickich str. 784.
 5. Zmiana programu nauki w gimnazjach państwowych z pol. jęz. naucz. str. 784.
 6. Kwalifikacje lekarzy do nauczania higieny i nauki o człowieku w szkołach zawodowych str. 785.
 7. Udział młodzieży szkolnej w uroczystościach i pochodach ulicznych str. 785.
 8. Muzeum Józefa Piłsudskiego w Belwederze — zwiedzanie przez młodzież szkolną str. 786.
 9. Wycieczki młodzieży szkolnej do zakładów przemysłowych str. 787.
- Organizacja szkół: Kursy zawodowe str. 788. Państwowa Szkoła Przysposobienia Rolniczego w Żabiu str. 789.
- Ruch służbowy str. 789.
- Konkursy str. 792.
- Ogłoszenia: Składki emerytalne za czas służby w charakterze nauczyciela tymczasowego str. 793. Uposażenie ze względu na posiadane studia str. 793. Wynagrodzenie kontraktowych nauczycieli (instruktorów) w szkołach zawodowych str. 794. Ekwiwalent pieniężny dla nauczycieli kontraktowych ludowych szkół rolniczych str. 794. Honorowanie świadectw lekarskich dyrektora Sanatorium Czerwonego Krzyża w Zakopanem str. 794. Organizacja szkół żydowskich

„Agudas Isroel“ str. 795. Ubezpieczenie młodzieży szkolnej str. 796. L. O. P. P. (biblioteczki szkolne) str. 796. Przyimowanie 4% Pożyczki Konsolidacyjnej na wadia i kaucje str. 797. Pieczęcie skradzione str. 798. Państwowa Centralna Biblioteka Pedagogiczna str. 798.

Książki. Czasopisma : Nowa Kuźnia str. 800. Oświata Pozaszkolna str. 800. Polska i Węgry str. 801. Nadesłane str. 801.

1.

Zabezpieczenie pretensji Skarbu Państwa.

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 7 listopada 1936 r. L. D. I. 76349/1/36¹⁾ w sprawie przyjmowania przez urzędy na zabezpieczenie pretensji Skarbu Państwa weksli własnych, niezaopatrzonych w indosy, a wystawionych przez samych dłużników.

Nr 26223/36. W związku z prowadzonymi przez Prokuratorię Generalną sporami sądowymi Prezes Prokuratorii Generalnej zauważył, iż spotyka się zbyt często przypadki przyjmowania przez urzędy na zabezpieczenie pretensji Skarbu Państwa weksli własnych, niezaopatrzonych w indosy, a wystawianych przez samych dłużników i że taki sposób zabezpieczenia najczęściej nie przedstawia żadnej wartości.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że weksel własny niezaopatrzony w indosy stwarza jedynie zobowiązanie wystawcy, a skoro osoba wystawcy i dłużnika zobowiązania, na zabezpieczenie którego weksel ma służyć, jest identyczną — zabezpieczenie takie nie wnosi nowego elementu do danego zobowiązania.

Charakter wekslowy długu daje jedynie możliwość dochodzenia pretensji w szybszym trybie postępowania nakazowego, co w praktyce, w porównaniu ze zwykłym postępowaniem procesowym, przedstawia nieznaczną korzyść.

O ile weksel stanowić ma skuteczny sposób zabezpieczenia pretensji, winien zawierać poza podpisem wystawcy, podpisy osób odpowiedzialnych, dających gwarancję pokrycia długu wekslowego.

Podsekretarz Stanu : (—) *F. Świtalski.*

¹⁾ Podany do wiadomości i stosowania pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 27 listopada 1936 r. Nr I. R. 9498/36.

2.

Projekty szkół powszechnych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 119 z dnia 17 listopada 1936 r. (I Bud. 1534/36) w sprawie trybu postępowania przy wyborze, wydawaniu i zatwierdzaniu gotowych projektów szkół powszechnych, opublikowanych w wydawnictwach Ministerstwa W. R. i O. P. pt. „Projekty Budynków Szkół Powszechnych“.

Nr I. 25677/36. Celem uproszczenia i ujednostajnienia sposobu załatwiania spraw, związanych z wyborem, wydawaniem i zatwierdzaniem gotowych projektów, opublikowanych w wydawnictwie „Projekty budynków szkół powszechnych”, Ministerstwo przesyła załączoną instrukcję i zarządza ściśle jej przestrzeganie.

Dla najszerszego rozpowszechnienia tej instrukcji należy ją podać do ogólnej wiadomości przez ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Kuratoriów Okręgów Szkolnych.

Ponieważ dla ułatwienia gminom wyboru odpowiedniego projektu konieczne jest, aby inspektorowie posiadali wszystkie zeszyty (1—6) wydawnictwa pt. „Projekty Budynków Szkół Powszechnych”, Ministerstwo komunikuje, że na wniosek Kuratorium może wysłać inspektorom szkolnym brakujące egzemplarze wydawnictwa.

Równocześnie z ukazaniem się instrukcji niniejszej tracą moc obowiązującą wszystkie poprzednie zarządzenia wydane w tej sprawie, a w szczególności: z dnia 10 czerwca 1925 r. Nr 10829/I, z dnia 29 czerwca 1926 r. Nr 9648/26 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 12, poz. 149), z dnia 23 kwietnia 1931 r. Nr II. 6793/31, z dnia 18 lipca 1931 r. Nr II. 15510/31, z dnia 21 lipca 1934 r. Nr I. Bud. 2597/34 (Okólnik Nr 116 z dnia 12 lipca 1934 r.).

Oprócz instrukcji Ministerstwo przesyła do wiadomości okólnik Nr 36 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 1936 r. Nr BB.-21-495 w sprawie uproszczenia trybu postępowania przy wydawaniu pozwoleń na budowę szkół powszechnych.

P. o. Dyrektora Departamentu: (—) *A. Nowak.*

I n s t r u k c j a

w sprawie wyboru, wydawania i zatwierdzania gotowych projektów budynków szkół powszechnych, umieszczonych w wydawnictwach Ministerstwa W. R. i O. P. pt. »Projekty Budynków Szkół Powszechnych«.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego opublikowało w sześciu zeszytach wydawnictwa pt. „Projekty Budynków

Szkół Powszechnych" szereg projektów budynków szkolnych, mieszkalnych, ustępowych i gospodarczych oraz urządzeń gospodarczych. Projekty budynków podane są w tych zeszytach jako rysunki schematyczne, mające służyć tylko do orientacji przy wyborze. Projekty są opracowane szczegółowo w podziale 1:100 i wydawane są jako odbitki światłodrukowe. Ministerstwo posiada również opracowane do tych projektów kosztorysy wraz z wykazami materiałów.

W celu ułatwienia wyboru odpowiedniego projektu oraz uproszczenia trybu postępowania przy wydawaniu i zatwierdzaniu gotowych projektów, Ministerstwo podaje następujące wyjaśnienia:

Treść zeszytów wydawnictwa pt. „Projekty Budynków Szkół Powszechnych“.

Zeszyt 1, wydany w 1923 r., zawiera: uwagi wstępne, wskazówki i uwagi o projektowaniu szkół powszechnych, o wyborze placu, o rozplanowaniu terenu; projekty 3 budynków drewnianych i 45 budynków murowanych według programu normalnego, minimalnego i pośredniego dla szkół od jedno do siedmioklasowych, szkół siedmioklasowych z oddziałami równoległymi; tablice z charakterystyką projektowanych budynków szkolnych i poszczególnych pomieszczeń.

Zeszyt 2, wydany w 1926 r., zawiera: projekty 8 budynków drewnianych i 44 budynków murowanych według programu minimalnego albo pośredniego dla szkół: od jedno do siedmioklasowych, siedmioklasowych z oddziałami równoległymi oraz dla szkół bliźniaczych; nadto zeszyt zawiera projekty 4 budynków murowanych mieszkalnych i 3 budynków murowanych ustępowych.

Zeszyt 3, wydany w 1931 r., zawiera: zasady budowy okresowej; wskazówki dotyczące wyboru projektu, opis wykonania budynku, wzór dostarczanych przez Ministerstwo odbitek projektu szczegółowego, rysunków drzwi i okien, schematyczne rysunki planów sytuacyjnych z wyjaśnieniem, przy jakich położeniach działek względem stron świata mogą być stosowane poszczególne projekty; projekty 4 budynków drewnianych i 74 murowanych dla szkół cztero i siedmioklasowych oraz siedmioklasowych z oddziałami równoległymi, przystosowane do budowy okresowej według programu minimalnego z nieznacznymi odchyleniami, spowodowanymi dostosowaniem ich do budowy częściowej; projekty 2 budynków mieszkalnych i 2 budynków gimnastycznych. Projekty są opracowane w dwu wariantach: z dachami płaskimi i stromymi.

Zeszyt 4, wydany w 1932 r., zawiera: uwagi o budowie szkół drewnianych, zasady rozbudowy, zasady konstrukcji budynków szkolnych drewnianych, opis rozmieszczenia budynków na placu, przykłady usytuowania budynku szkolnego, rysunki schematyczne rozplanowania terenu

szkolnego; projekty 4 budynków szkół czteroklasowych z dachami płaskimi i stromymi, 2 budynków szkół siedmioklasowych z dachami tylko płaskimi; 2 projekty budynków gimnastycznych i 2 projekty budynków mieszkalnych oraz rysunki detaliczne drzwi, okien i konstrukcji ścian.

Wszystkie projekty budynków szkolnych w tym zeszycie uwzględniają możliwość budowy częściowej.

Zeszyt 5, wydany w 1933 r., zawiera: opis typów ustępów; usytuowanie budynku ustępowego; opis ustępów zasypywanych i splukiwanych; projekty 2 budynków ustępowych drewnianych, przystosowanych do zasypywania i do rozbudowy okresowej oraz 3 budynków ustępowych drewnianych, przystosowanych do splukiwania.

Zeszyt 6, wydany w 1935 r., zawiera: opisy i rysunki budynku gospodarczego, obejścia, śmietnika, zlewu, ogrodzenia, dróg na placu szkolnym, zaopatrzenia terenu i budynku szkolnego w wodę.

Ceny zeszytów.

Cena zeszytów 1, 2 i 3 wynosi po 10 zł

Cena zeszytów 4, 5 i 6 wynosi po 2 zł.

Zeszyty są do nabycia w „Naszej Księgarni”, Sp. Akc. Zw. N. P., Warszawa, ul. Świętokrzyska Nr 18.

Wybór projektu.

Gmina, zamierzająca budować szkołę, powinna przed wyborem projektu uzyskać w kuratorium okręgu szkolnego orzeczenie organizacyjne dla mającej powstać szkoły oraz powinna posiadać plac pod budowę.

W wydawnictwie „Projektów Budynków Szkolnych” znajdują się projekty o różnych programach budowlanych i dla różnych warunków terenowych (większe i mniejsze obszary), dlatego przy wyborze projektu należy zwrócić uwagę, aby projekt odpowiadał zamierzonemu programowi budowlanemu i warunkom posiadanego obszaru.

Przy wyborze projektu należy też zwrócić uwagę na możliwość właściwego usytuowania budynku w stosunku do stron świata. Za najlepsze należy uważać takie usytuowanie, przy którym okna większości klas będą zwrócone w stronę południowo-zachodnią, względnie zachodnią; za gorsze można uważać światło południowo-wschodnie lub wschodnie; za niepożądane północno-wschodnie lub północno-zachodnie; za niedopuszczalne — oświetlenie północne.

Również ze względu na dobre oświetlenie klas budynek szkolny powinien być tak umieszczony, aby odległość od ściany okiennej klas do granicy działki sąsiedniej wynosiła co najmniej 10 m dla budynków

szkolnych na wsi; dla miast odległość ta powinna być co najmniej równa dwukrotnej wysokości budynku, położonego na wprost okien klas.

Wybrany projekt powinien umożliwić prawidłowe rozplanowanie terenu z odpowiednim rozmieszczeniem budynków: szkolnego, ustępowego, gospodarczego i ewentualnie mieszkalnego oraz boiska, ogrodu szkolnego, studni, podwórza gospodarczego i dojazdu, przy czym należy zwrócić uwagę, by układ wejść do budynków pozwolił na oddzielenie części szkolnej terenu od części gospodarczo-mieszkalnej.

Wybrany projekt powinien wreszcie odpowiadać możliwościom finansowym gminy. Celem określenia kosztu budynku należy podaną w wydawnictwie kubaturę budynku pomnożyć przez średni aktualny w danej miejscowości koszt 1 m³ budynku.

W wypadku niemożności wybudowania całkowitego budynku szkolnego, można dobrać projekt przystosowany do budowy okresowej z tym zastrzeżeniem, że budynek w pierwszym okresie po wybudowaniu powinien zaspokoić najpilniejsze potrzeby szkoły.

Ministerstwo nie przyjmuje odpowiedzialności za trafność wyboru i możliwość dostosowania projektu do warunków miejscowych, wobec tego zbędne jest przysyłanie planów sytuacyjnych do Ministerstwa. Aby uniknąć pomyłek przy wyborze projektu i sporządzaniu planu sytuacyjnego do zatwierdzenia, potrzebna jest rada inspektora szkolnego oraz konieczna jest pomoc miejscowych sił technicznych. Współpraca ta może uchronić gminę od odrzucenia projektu przez województwo i kuratorium.

O ile wybrany projekt wymaga dokonania w nim przeróbek, należy je wykonać również z pomocą miejscowych sił technicznych (ewentualnie architekta powiatowego lub samorządowego). Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego bowiem nie podejmuje się dokonywania przeróbek w projektach. Projekt taki nie korzysta z uproszczonego trybu postępowania, o czym niżej, a podlega normalnemu trybowi postępowania, jak przy zatwierdzaniu projektów indywidualnych.

Nabywanie projektów i kosztorysów.

Projekty i kosztorysy do budowy szkół powszechnych wydawane są za odpowiednią opłatą.

Po wybraniu projektu zainteresowany winien wpłacić na rachunek czekowy Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu w P. K. O. Nr 30.400 opłatę za projekt i ewentualnie za kosztorys, zaznaczając w treści blankietu nadawczego, iż wpłaconą kwotę uiszcza się tytułem należności za projekty i kosztorysy budynków szkolnych na fundusz specjalny Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pod nazwą: „Taksa Administracyjna”.

Cena jednego egzemplarza projektu wynosi:

za projekty szkół 1—4 klasowych — 10 zł

za projekty szkół 5—7 klasowych — 15 zł

za projekty szkół 7-klas. z oddz. równ. lub bliźniaczych — 20 zł

za projekty budynków gimnastycznych, mieszkań nauczycielskich, budynków gospodarczych lub ustępowych po 5 zł.

Na żądanie mogą być załączone rysunki szczegółowe niektórych elementów, np. okien, wiązań dachowych sali gimnastycznej itp.

Cena jednego egzemplarza kosztorysu wynosi 15 zł.

O wydanie lub nadesłanie projektu należy zwracać się bezpośrednio do Ministerstwa W. R. i O. P., dołączając odpis orzeczenia organizacyjnego, wydanego dla danej szkoły przez właściwe kuratorium okręgu szkolnego, oraz odpis dowodu wpłaty należności za projekt i ewentualnie kosztorys.

Przy zamawianiu należy podać:

- 1) Numer zeszytu wydawnictwa „Projekty Budynków Szkół Powszecznych”,
- 2) Numer projektu, oznaczony w zeszycie,
- 3) Ilość egzemplarzy odbitek projektu,
- 4) Ilość egzemplarzy kosztorysu,
- 5) Przy projektach z 3 i 4 zeszytu należy wymienić pożądaną konstrukcję ścian (drewniane: słupowa lub wieńcowa) oraz dachów (stromie lub płaskie).

W wyjątkowych wypadkach, na umotywowany wniosek kuratorium okręgu szkolnego, projekty i kosztorysy mogą być wydane po cenie niższej lub bezpłatnie.

Ministerstwo nie przyjmuje zwrotu wysłanych projektów i należności już wpłaconych nie zwraca.

Projekty są wydawane bez pomalowania, lecz złożone i zbroszowane.

Zatwierdzenie projektu i uzyskanie pozwolenia na budowę.

Budowa szkoły może być rozpoczęta po uzyskaniu odpowiedniego pozwolenia.

W celu uzyskania pozwolenia na budowę należy przedłożyć do urzędu wojewódzkiego projekt wraz z planem sytuacyjnym placu szkolnego i planem orientacyjnym. Zgodność planu sytuacyjnego z rzeczywistością powinna być stwierdzona przez właściwą władzę budowlaną. Zaznacza się przy tym, że w myśl okólnika Nr 36 p. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 1936 r. projekty typowe, wydawane przez

Ministerstwo W. R. i O. P., są już akceptowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, będą więc przez urząd wojewódzki w porozumieniu z kuratorium rozpatrywane jedynie pod kątem usytuowania budynku i rozplanowania terenu. Ewentualnie zarządzone zmiany mogą dotyczyć tylko usytuowania budynku. Brak pomalowania projektu nie będzie przeszkodą do jego zatwierdzenia.

Do zatwierdzenia należy przedkładać projekt w dwóch egzemplarzach. Pożądane jest zatem, aby gminy nabywały 3 komplety odbitek, z których jeden przeznaczyć należy do użytku na budowie.

Na pierwszej stronie projektu na odwrocie pierwszej połowy okładki, przeznaczonej na klauzulę zatwierdzającą, znajdować się będzie pieczęć treści następującej:

„Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego stwierdza, że projekt niniejszy, wykonany przez Ministerstwo W. R. i O. P., został akceptowany przez

Dla uzyskania pozwolenia na budowę projekt ten po uzupełnieniu go przez plan sytuacyjny i orientacyjny, powinien być przedłożony urzędowi wojewódzkiemu do zatwierdzenia, przy czym w myśl zarządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 1936 r. Nr BB.-21-495 rozpatrywaniu podlega projekt jedynie z punktu widzenia usytuowania budynku.

Nr I. Bud.

Warszawa, dnia 193 . . . r.”

Podpis

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych Nr 36 z dnia 15 maja 1936 r. Nr BB. 21-495 do pp. wojewodów (oprócz śląskiego) i prezydentów miast w sprawie uproszczenia trybu postępowania przy wydawaniu pozwoleń na budowę szkół powszechnych.

W celu ułatwienia i potanienia budowy szkół powszechnych Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego opracowało projekty budynków szkolnych zarówno murowanych, jak i drewnianych.

Projekty te po zbadaniu zostały zaaprobowane przez b. Ministerstwo Robót Publicznych w dniach 22 stycznia 1931 r. za Nr BN. 2—1 i 12 czerwca 1931 r. za Nr VIII. 768 i są do nabycia w odbitkach światłodrukowych w skali 1:100 w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Omawiane projekty mogą być wykorzystywane jako projekty budowy poszczególnych budynków szkół powszechnych po uzupełnieniu

ich odnośnymi planami sytuacyjnymi i orientacyjnymi, przy czym władze, powołane do ich zatwierdzenia, są obowiązane do zbadania zgodności z przepisami usytuowania budynku, natomiast nie mają potrzeby badania tych projektów pod względem konstrukcyjnym i statycznym i wobec tego nie powinny żądać wprowadzania do nich jakichkolwiek zmian, dotyczących usytuowania budynku.

Nadmienia się przy tym, że okoliczność iż odbitki światło-drukowe będących w mowie projektów nie są kolorowane i pod tym względem nie czynią zadość rozporządzeniu b. Ministra Robót Publicznych z dnia 2 lipca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr 58, poz. 456), nie powinna stać na przeszkodzie zatwierdzeniu projektów, gdyż nie nasuwają one pomimo wyłącznie liniowego przedstawienia projektowanych budynków wątpliwości ani co do materiałów, ani co do konstrukcji.

Ponieważ sprawa budowy szkół powszechnych jest sprawą pierwszorzędnej wagi z punktu widzenia interesu Państwa, zechcą przeto Pano wie Wojewodowie ściśle przestrzegać zawartych w niniejszym okólniku wskazówek.

Minister: (—) *Wł. Raczkiewicz.*

3.

Odracanie obowiązku szkolnego przez kierowników publicznych szkół powszechnych.

Nr I. 27222/36. Ministerstwo W. R. i O. P. w zarządzeniu z dnia 9 grudnia 1936 r. Nr II. P. 8356/36 zwróciło uwagę, że decyzje kierowników publicznych szkół powszechnych, wypływające z § 5 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 30 maja 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 485), a odnoszące się do sprawy odracania obowiązku szkolnego, podlegają nadzorowi władz szkolnych i zasadom postępowania administracyjnego, w związku z czym zainteresowani rodzice mogą od decyzji kierowników szkół odwołać się do inspektora szkolnego.

Podając powyższe do wiadomości, Kuratorium zaleca kierownikom szkół powszechnych, by z przysługujących im w tym zakresie uprawnień korzystali z wielką oględnością i pełnym poczuciem odpowiedzialności za normalne spełnianie przez dzieci obowiązku szkolnego. Jednocześnie Kuratorium wzywa pp. Inspektorów Szkolnych, aby w wypadkach licznych odraczań, zainteresowali się bliżej takimi sprawami.

Naczelnik Wydziału: (—) *R. Koestlich.*

4.

Zezwolenie absolwentom seminariów nauczycielskich na studiowanie w szkołach akademickich.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 121 z dnia 23 listopada 1936 r. (IV UP. 12658/36) w sprawie stosowania ust. 2 art. 52 ustawy o ustroju szkolnictwa w stosunku do absolwentów seminariów nauczycielskich.

Nr II. 26153/36. Okoliczność, że licea pedagogiczne nie zostały jeszcze zorganizowane, uniemożliwia absolwentom dotychczasowych seminariów nauczycielskich uzyskanie cenzusu formalnego, koniecznego do kontynuowania studiów na szczeblu akademickim.

Chcąc w obecnym okresie przejściowym umożliwić absolwentom seminariów nauczycielskich dalsze kształcenie się, zawiadamiam, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego załatwiać będzie zasadniczo przychylnie wszystkie wnioski rad wydziałowych, przedstawione w myśl ust. 2 art. 52 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389), a dotyczące zezwolenia absolwentom seminariów nauczycielskich na studiowanie w szkołach akademickich w charakterze studentów na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego (kierunek humanistyczny) i Wydziałach Humanistycznych i Studiach Pedagogicznych Uniwersytetów.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

5.

Zmiana programu nauki w gimnazjach państwowych z polskim językiem nauczania.

Zarządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 26 listopada 1936 r. Nr II. Pr. 8838/36.

W Tymczasowym Programie nauki w gimnazjach państwowych z polskim językiem nauczania, ogłoszonym rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 12 lipca 1934 r. Nr I. Pr. 2858/34 jako oddzielne wydawnictwo Ministerstwa W. R. i O. P., wprowadzam zmianę następującą:

Należy skreślić w spisie lektury obowiązującej w klasie czwartej w zakresie języka polskiego (str. 134) wyrazy „Sienkiewicza Janko muzykant, Bartek zwycięzca”, wstawić natomiast „Sienkiewicza Potop”.

Zarządzenie powyższe wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

6.

Kwalifikacje lekarzy do nauczania higieny i nauki o człowieku w szkołach zawodowych.

*Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 123 z dnia 30 listopada 1936 r.
(III. Kwal. 5746/36).*

Nr III. 26633/36. Wobec nadsyłanych do Ministerstwa podań lekarzy o przyznanie kwalifikacyj zawodowych do nauczania higieny i nauki o człowieku w szkołach zawodowych — Ministerstwo wyjaśnia co następuje.

Petentom, posiadającym: dyplom ukończenia odpowiedniego wydziału lekarskiego i prawo wykonywania praktyki lekarskiej na podstawie art. 3 lub art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 września 1932 r. o wykonywaniu praktyki lekarskiej (Dz. U. R. P. Nr 81, poz. 712), a nieposiadającym innych warunków wymaganych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach i na kursach zawodowych (Dz. U. R. P. Nr 91, poz. 774) i rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 28 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 593¹) Kuratorium Okręgu Szkolnego (Śląski Urząd Wojewódzki) może udzielać we własnym zakresie czasowych zezwoleń na nauczanie higieny i nauki o człowieku w szkołach zawodowych na mocy zarządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 28 sierpnia 1936 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 9, poz. 167²).

Podsekretarz Stanu: (—) *Jerzy Ferek-Błeszyński.*

7.

Udział młodzieży szkolnej w uroczystościach i pochodach ulicznych.

*Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr 124 z dnia 30 listopada 1936 r.
(II. W. 7975/36).*

Zdarza się znowu niejednokrotnie, że młodzież szkolna bierze udział w publicznych uroczystościach, ulicznych pochodach, urządzanych przez czynniki pozaszkolne, jest zajęta przy tworzeniu szpalerów na ulicach ze szkodą dla zdrowia i obowiązkowej nauki szkolnej.

¹ Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 12, poz. 208 i Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 36.

² Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str.

Przypominając wydany w tej sprawie okólnik Nr 72 z dnia 29 maja 1934 r. (I. W. F. 2042/34, żądam kategorycznie jego przestrzegania.

Zaznaczam z całym naciskiem, że ilość publicznych uroczystości a tym więcej ulicznych pochodów z udziałem młodzieży szkolnej należy ograniczyć ściśle do tych tylko, których wymagają istotne potrzeby wychowawcze szkoły. Mogą się one zasadniczo odbywać poza zajęciami szkolnymi. Nie wolno bowiem ustawicznie burzyć porządku szkolnego, niepokoić młodzieży i nauczycielstwa a w ten sposób rozrywać ciągłość nauki i powodować stratę w nauce i obniżenie poziomu naukowego szkół.

O udziale młodzieży szkolnej w publicznych wystąpieniach poza zarządzonymi przez władze szkolne, decydować winny w poszczególnych przypadkach po gruntownym rozważeniu sprawy Dyrekcje, względnie Kierownictwa szkół, ewentualnie po porozumieniu się z odpowiednimi władzami szkolnymi. Dla zachowania jednolitości postępowania w miejscowościach, mających więcej szkół, winny ich Dyrekcje, względnie Kierownictwa powziąć wspólnie uzgodnioną decyzję. W wypadkach wątpliwych należy się odnieść do Kuratorium Okręgu Szkolnego.

O ileby udział młodzieży w publicznych uroczystościach, względnie pochodach miał być związany ze zwolnieniem młodzieży od normalnych zajęć szkolnych, co jest w zasadzie niedopuszczalne, należy każdorazowo uzyskać zgodę Kuratorium Okręgu Szkolnego.

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Świętosławski.*

Nr O. 26591/36. Powyższe zarządzenie Pana Ministra W. R. i O. P. podaję do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Wymieniony okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr 72 z dnia 29 maja 1934 r. (Nr I. W. F. 2042/34) ogłoszono na str. 306 Dziennika Urzędowego Kuratorium O. S. Lw. z 1934 r. (okólnik z dnia 8 czerwca 1934 r. Nr O. 13132/34).

Kurator Okręgu Szkolnego: (—) *J. Gadomski.*

8.

Muzeum Józefa Piłsudskiego w Belwederze — zwiedzanie przez młodzież szkolną.

Nr O. 27233/36. Wobec tego, że Muzeum Józefa Piłsudskiego w Belwederze ze względu na szczupłość pomieszczenia może zwiedzić dziennie najwyżej 1.200 osób, masowe zaś wycieczki młodzieży szkolnej, przybywające z całej Polski, przekraczają znacznie tę liczbę, Kuratorium

O. S. Łw. wskuek ptisma Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 7 grudnia 1936 r. Nr II. W. 8883/36 podaje następujące wskazówki, celem stosowania.

1. Kierownictwo każdej wycieczki szkolnej, zwłaszcza z prowincji, powinno przynajmniej na 3—5 dni wcześniej uzgodnić z Dyrekcją Muzeum dzień i godzinę zwiedzania Belwederu. Bez uprzedniego porozumienia nie wolno kierować wycieczek szkolnych do Belwederu.
2. Na określoną godzinę mogą być projektowane wycieczki w składzie nie więcej jak 100 osób.
3. Zwiedzanie Belwederu we czwartki jest bezpłatne i przeznaczone przede wszystkim dla młodzieży niezamożnej.
4. Dla wycieczek z prowincji są przeznaczone głównie miesiące wiosenne i jesienne.

Kurator Okręgu Szkolnego: (—) *J. Gadomski.*

9.

Wycieczki młodzieży szkolnej do zakładów przemysłowych.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 28 listopada 1936 r.
(Nr II. W. 7733/36).

Dyrekcje cukrowni zwróciły uwagę na fakt, że w wycieczkach szkolnych, organizowanych celem zwiedzania cukrowni, bierze niejednokrotnie udział młodzież ze szkół powszechnych i niższych klas szkół średnich, która nie może jeszcze należycie korzystać z wyjaśnień, dotyczących procesów fabrykacyjnych. Młodzież ta absorbuje czas technicznych kierowników ruchu, uwagę robotników i wytwarza niepożądane zamieszanie na terenie fabryk.

Ponieważ jest to niedopuszczalne i dyrekcje cukrowni zastrzegają się przeciwko temu, Ministerstwo prosi o wydanie zarządzeń dyrekcjom i kierownictwom szkół, aby do zakładów przemysłowych wyłącznie kierowały młodzież starszą, która ze zwiedzenia ich odniesie istotne korzyści z wykluczeniem wogóle dzieci ze szkół powszechnych.

Dyrektor Departamentu: (—) *Dr. M. Pollak.*

Nr 26756/36. Podając powyższe zarządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. do wiadomości, polecam Dyrekcjom szkół średnich oraz Kierownictwom szkół powszechnych w okręgu zastosować się ściśle do powyższego zarządzenia.

Kurator Okręgu Szkolnego: (—) *J. Gadomski.*

Organizacja szkół.

Kursy zawodowe.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego udzielił zezwolenia:

1) rozporządzeniem z dnia 9 listopada 1936 r. Nr III. 23366/36 Towarzystwu Szkoły Handlowej w Samborze na otwarcie i prowadzenie w Samborze jednorazowego prywatnego kursu pod nazwą: Kurs Dokształcający dla Kupców w Samborze;

2) rozporządzeniem z dnia 10 listopada 1936 r. Nr III. 23147/36 Towarzystwu Liceum Handlowego we Lwowie na otwarcie i prowadzenie we Lwowie jednorocznego prywatnego kursu pod nazwą: Kurs Dokształcający dla Kupców we Lwowie,

3) rozporządzeniem z dnia 18 listopada 1936 r. Nr III. 25177/36 Towarzystwu Szkoły Handlowej w Jarosławiu na otwarcie i prowadzenie w Jarosławiu jednorazowego prywatnego kursu pod nazwą: Kurs Zaprawy Gospodarczo-Handlowej dla Podchorążych w Rezerwie;

4) rozporządzeniem z dnia 20 listopada 1936 r. Nr III. 24815/36 p. inż. Jarosławowi Bilińskiemu we Lwowie (ul. Murarska 4) na otwarcie i prowadzenie we Lwowie, przy ul. Pełczyńskiej L. 9, prywatnych kursów kierowców samochodowych pod nazwą: Prywatne Kursy Kierowców Samochodowych Inż. Jarosława Bilińskiego we Lwowie;

5) rozporządzeniem z dnia 23 listopada 1936 r. Nr III. 25635/36 Towarzystwu Szkoły Handlowej w Jarosławiu na otwarcie i prowadzenie w Łańcucie prywatnego jednorazowego kursu pod nazwą: Kurs Księgowości dla Urzędników Skarbowych w Łańcucie;

6) rozporządzeniem z dnia 24 listopada 1936 r. Nr III. 25556/36 Towarzystwu Liceum Handlowego we Lwowie na otwarcie i prowadzenie we Lwowie prywatnego jednorocznego kursu pod nazwą: Kurs Dokształcający dla Pracowników Bankowych we Lwowie;

7) rozporządzeniem z dnia 27 listopada 1936 r. Nr III. 22650/36 Towarzystwu Oświaty Zawodowej w Stanisławowie na otwarcie i prowadzenie w Stanisławowie jednorazowego prywatnego kursu pod nazwą: Kurs dla Kierowników i Sklepiarzy Kółek Rolniczych w Stanisławowie, oraz na otwarcie i prowadzenie w Stanisławowie prywatnego jednorazowego kursu pod nazwą: Kurs Sprzedawnictwa dla Kupców i Pomocników Handlowych w Stanisławowie;

8) rozporządzeniem z dnia 30 listopada 1936 r. Nr III. 26043/36 Zarządowi Związku Obywatelskiego Pracy Kobiet w Złoczowie na otwarcie i prowadzenie w Złoczowie prywatnego jednorazowego kursu pod nazwą: Kurs dla Kierowników i Sprzedawców Kółek Rolniczych w Złoczowie;

9) rozporządzeniem z dnia 2 grudnia 1936 r. Nr. III. 25631/36 p. Zofii Lewickiej w Rzeszowie (ul. Zamkowa L. 6 m. 11—12) na otwarcie i prowadzenie w Rzeszowie jednorazowego prywatnego 6-miesięcznego kursu kroju i szycia do użytku domowego pod nazwą: Prywatny Kurs Kroju i Szycia Zofii Lewickiej w Rzeszowie;

10) rozporządzeniem z dnia 9 grudnia 1936 r. Nr. III. 26641/36 Zarządowi Koła Tow. Szkoły Ludowej w Rzeszowie (ul. Hoffmanowej 3) na otwarcie i prowadzenie w Rzeszowie, w szkole zawodowej T. S. L., prywatnych, 3-miesięcznych, niestałych kursów galanterii i trykotarstwa pod nazwą: Kursy Galanterii i Trykotarstwa przy Szkole Zawodowej Żeńskiej T. S. L. w Rzeszowie.

Państwowa Szkoła Przysposobienia Rolniczego w Żabiu.

Sprostowanie.

Nazwa szkoły w Żabiu, o której uruchomieniu ogłoszono komunikat w Nrze 11 Dz. Urz. Kur. O. S. Lw., w dziale „Organizacja szkół”, na str. 750, brzmi wedle później otrzymanej decyzji Min. W. R. i O. P.: „Państwowa Szkoła Przysposobienia Rolniczego w Żabiu”.

Ruch służbowy.

Kuratorium O. S. Lw.

Pan Minister W. R. i O. P. zamianował

rozporządzeniem z dnia 27 listopada 1936 r. Nr BP. 2562/36 p. Romana Karola Koestlicha, wizytatora szkół, p. o. naczelnika wydziału w Kuratorium O. S. Lw., naczelnikiem wydziału w Kuratorium O. S. Lw.;

rozporządzeniem z dnia 27 listopada 1936 r. Nr BP. 2238/36 p. Ludwika Jusa, wizytatora szkół, p. o. naczelnika wydziału w Kuratorium O. S. Lw., naczelnikiem wydziału w Kuratorium O. S. Lw.

Szkoły średnie ogólnokształcące, zakłady kształcenia nauczycieli, szkoły zawodowe, powszechnie.

Mianowania.

Apperman Jerzy nauczycielem Państwowego Gimnazjum Kupieckiego Koedukacyjnego w Stanisławowie;

Fedynyszyn Bazyli kierownikiem 2-klasowej szkoły powszechnej w Kustyniu (Radziechów);

Holdenmayer Franciszek kierownikiem 6-klasowej szkoły w Manasterzu (Przeworsk);

Kocaj Jan kierownikiem 2-klasowej szkoły w Niestanicach (Radziechów);

Lindner Zenon kierownikiem 3-klas. szkoły w Suchowoli (Brody);

Mikołajewski Mieczysław kierownikiem 4-klasowej szkoły w Demni (Żydaczów); Mykityn Mykita kierownikiem 4-klasowej szkoły w Bratkowcach (Stryj);

Paszek Leopold nauczycielem Państwowej Szkoły Ekonomiczno-Handlowej we Lwowie; Pytel Lesław nauczycielem Państwowej Szkoły Technicznej we Lwowie;

Rączka Jan instruktorem Państw. Szkoły Rzemiosł w Stanisławowie, **Rogowski Jan** dyrektorem Państwowego Gimnazjum VII im. Tadeusza Kościuszki we Lwowie; Rolewicz Tadeusz nauczycielem Państwowej Szkoły Ekonomiczno-Handlowej we Lwowie; Rozmus Geza nauczycielem Państwowej Szkoły Przemysłu Drzewnego w Stanisławowie;

Stanoszek Emil nauczycielem Państwowego Gimnazjum Kupieckiego Koedukacyjnego w Stanisławowie; **Strojny Tadeusz** dyrektorem Państwowego Gimnazjum V im. Hetmana Stanisława Żółkiewskiego we Lwowie;

Dr Zimmer Szczepan nauczycielem Państwowego Gimnazjum Kupieckiego Koedukacyjnego w Przemyślu.

Przeniesieni.

Beensh'owa Władysława, nauczycielka szkoły powszechnej w Horodzieju (obwód Nieśwież), do 5-klasowej szkoły w Dobrotworze (Kamionka Str.);

Kmicikiewicz Eugeniusz, nauczyciel Państwowego Gimnazjum II im. Ignacego Mościckiego w Stryju, przydzielony do 7-klasowej szkoły powszechnej męskiej im. Adama Mickiewicza w Stryju, do Państwowego Gimnazjum VI im. Stanisława Staszica we Lwowie;

Niewiadwomska Rozalia, nauczycielka 7-klasowej szkoły powszechnej w Włodzimierzu, do 7-klasowej szkoły powszechnej w Chodorowie (Bóbrka).

Przydzieleni.

Kmicikiewicz Eugeniusz, nauczyciel Państw. Gimnazjum VI im. Stanisława Staszica we Lwowie, do 7-klasowej szkoły we Lwowie (do 31 sierpnia 1937 r.).

Spensjonowani.

Balcer Piotr Władysław, kierownik 5-klasowej szkoły w Pelkiniach (Jarosław);

Domaszewska Natalia, nauczycielka 7-klasowej szkoły powszechnej im. Duchyńskiej w Rzeszowie;

Rappaport Chaim Jakub, nauczyciel religii mojżeszowej Państwowego Gimnazjum II im. Karola Szajnochy we Lwowie;

Wierzbowska Maria, nauczycielka 7-klasowej szkoły powszechnej męskiej Nr 2 im. św. Antoniego we Lwowie.

Zrezygnowali.

Mikołajewski Mieczysław, nauczyciel, p. o. kierownika 4-klasowej szkoły w Demni (Żydaczów), ze stanowiska kierownika 4-klasowej szkoły w Zabłotowcach.

Zwolnieni.

Weres Michał, p. o. kierownika 4-klasowej szkoły w Pukowie (Rohatyn).

Zmarli.

Stanisław Konyk, nauczyciel 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej męskiej im. T. Kościuszki w Sanoku, zmarł dnia 4 grudnia 1936 r. w 52 roku życia, 32 roku służby nauczycielskiej;

Aleksander Ozimkiewicz, nauczyciel 5-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Popielach, pow. Drohobycz, zmarł dnia 4 listopada 1936 r. w 34 roku życia, a trzecim roku służby nauczycielskiej.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

Lp. porz.	Powiat	Miejscowość	Sto- pień orga- niza- cyjny	Cha- rakter (męska, żeńską, koedu- kacyjna)	Na- zwa im	Język wy- kła- dowy	Do użytku kierownika		Uwaga
							mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	grunt o ob- szarze	
s z k o ł y									
1	Borszczów	Borszczów	7-kl.	żeńską	—	polski	4 ubik.	1·8 h	
2	"	Cygany	3 "	koed.	—	"	1 "	2 morgi	
3	"	Korolówka	6 "	"	—	pol.-r.	3 "	2 morgi	
4	"	Łanowce	6 "	"	—	"	3 "	0·5 ha	
5	"	Niwra	3 "	"	—	"	—	2 morgi	
6	"	Łosłacz	4 "	"	—	"	3 "	0·1 ha	
7	"	Piszczatyńce	3 "	"	—	"	2 "	1 ha	
8	Buczacz	Beremiany	3 "	"	—	"	4 "	0·2 ha	
9	"	Bobulińce	3 "	"	—	polski	3 "	2·8 ha	
10	"	Dobropole	3 "	"	—	"	—	1¼ mg.	
11	"	Przewłoka	6 "	"	—	ruski	3 "	156·41 a.	
12	"	Uście Zielone	7 "	"	—	"	3 "	1·2 ha	
13	Czortków	Połowce	4 "	"	—	pol.-r.	3 "	0·11 ha	
14	"	Skorodyńce	3 "	"	—	"	3 "	2 ha	
15	Kołomyja	Utoropy	4 "	"	—	"	3 "	1½ mg.	
16	Lwów miasto	Lwów	7 "	"	Nr 17 im. Żół- kiew- skiego	polski	—	—	
17	"	"	7 "	"	Nr 51 Pod- zamcze	"	—	—	
18	"	"	7 "	"	Nr 52	"	—	—	
19	Sambor	Stara Sól	4 "	"	—	pol.-r.	4 ubik.	—	Konkurs 2-gi

L. porz.	Powiat	Miejscowość	Sto- pień orga- niza- cyjny	Cha- rakter (męska, żeńską, koedu- kacyjna	Na- zwa im.	Język wy- kła- dowy	Do użytku kierownika		Uwaga
							mieszkanie służbowe złożone z... ubikac.	grunt o ob- szarze	
s z k o ł y									
20	Tłumacz	Miłowanie	3-kl.	koed.	—	pol.-r.	—	—	Konkurs 2-gi
21	Zaleszczy- ki	Kołodróbka	5 "	"	—	"	2 ubik.	0.4 ha	
22	"	Sadki	3 "	"	—	"	3 "	0.2 ha	
23	"	Słobódka Koszył.	3 "	"	—	"	3 "	0.1 ha	
24	"	Tluste	7 "	"	—	"	4 "	2 morgi	
25	"	Uściczko	4 "	"	—	"	3 "	1 morg	
26	"	Winiatyńce	3 "	"	—	"	4 "	2 morgi	

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnieść drogą służbową w terminie do dnia 15 marca 1937 r.

Ogłoszenia.

Składki emerytalne za czas służby w charakterze nauczyciela tymczasowego.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu pismem z dnia 13 listopada 1936 r. Nr BP. 8784/36 wyjaśniło, iż wymierzenie nauczycielom, pozostającym w służbie czynnej, 2°/o wkładek emerytalnych za czas służby tymczasowej należy do kompetencji władzy szkolnej, asygnującej uposażenie. Wszystkie poprzednie zarządzenia, sprzeczne z niniejszym wyjaśnieniem, anuluje się.

Uposażenie ze względu na posiadane studia.

Nr BP. 40718/36. Ministerstwo pismem z dnia 5 listopada 1936 r. Nr BP. 14908/36 wyjaśniło, że Konserwatorium Polskiego Towarzystwa Muzycznego we Lwowie należy uważać za równorzędny zakład nauko-

wy z zakładami wymienionymi w § 19 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 781).

Wynagrodzenie kontraktowych nauczycieli (instruktorów) w szkołach zawodowych.

Nr BP. 43773/36. Ministerstwo pismem z dnia 30 listopada 1936 r. Nr BP. 22258/36 wyjaśniło, że okólnik Ministerstwa Nr 41 z dnia 5 maja 1936 r. (BP. 2030/36) o wynagrodzeniu nauczycieli i instruktorów szkół zawodowych¹⁾ dotyczy tylko nauczycieli i instruktorów nowoprzyjmowanych, nie dotyczy zaś tych, którzy uprzednio już mieli w umowach przyznane wyższe wynagrodzenie.

Przyznawanie nauczycielom i instruktorom kontraktowym w szkołach zawodowych wynagrodzenia według grupy VII i VI jest uzależnione od decyzji Ministerstwa i to postanowienie przytoczonego wyżej okólnika winno być ściśle przestrzegane.

Ekwiwalent pieniężny dla nauczycieli kontraktowych ludowych szkół rolniczych.

Nr BP. 43601/36. Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 30 listopada 1936 r. Nr BP. 14228/36 zezwoliło na umieszczenie w umowach zawieranych z kontraktowymi nauczycielami ludowych szkół rolniczych odpowiedniej klauzuli, przyznającej tymże nauczycielom prawo do ekwiwalentu za naturalia w kwocie 30 zł miesięcznie, przewidzianego rozporządzeniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 21 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 89).

Honorowanie świadectw lekarskich dyrektora Sanatorium Czerwonego Krzyża w Zakopanem.

Nr BP. 42344/36. W związku z okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 7 lutego 1926 r. Nr I. 1700/26, zamieszczonym w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. Nr 4 z dnia 20 kwietnia 1926 r., str. 147 w sprawie świadectw lekarskich dyrektora Sanatorium Czerwonego Krzyża w Zakopanem oraz rezygnacją dra Ludwika Fischera ze stanowiska naczelnego lekarza Domu Zdrowia „Modrzejów” w Zakopanem i przyjęcia tych obowiązków z dniem 1 sierpnia 1936 r. przez dra Edwarda Łotockiego — Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 18 listopada 1936 r. Nr BP. 19968/36 oznajmiło, iż uprawnienia p. dr Ludwika Fischera przechodzą na p. dra E. Łotockiego.

¹⁾ Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 263.

Organizacja szkół żydowskich „Agudas Isroel“.

*Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 4 czerwca 1935 r. Nr II. P. 1336/35¹⁾
do Centralnej Organizacji Żydów Ortodoksów w Polsce „Agudas
Isroel“ w Warszawie, ul. Świętojerska 22.*

Nr I. 19253/36. Ministerstwo zgadza się niniejszym na taką tymczasową organizację utrzymywanych przez „Agudas Isroel” szkół religijnych żydowskich, któraby, przy zachowaniu ogólnie obowiązujących zasad pedagogiczno-dydaktycznych i przepisów administracyjnych zapewniała w ciągu ośmiu lat nauki realizację pierwszego i drugiego szczebla programowego wraz z najważniejszymi składnikami szczebla trzeciego (szkoła stopnia II), przy czym organizacja ta winna odpowiadać między innymi, następującym warunkom:

1) ilość godzin nauki przedmiotów świeckich (poza nauką religii i judaistyki) w ciągu ośmiu lat nauki ucznia nie może być mniejsza od 112 godzin tygodniowo;

2) w ciągu całego tego 8-letniego okresu winno przypaść dla ucznia tygodniowo na naukę: języka polskiego 38 godzin — przy czym w żadnym roku tygodniowa ilość godzin nauki języka polskiego nie może być mniejsza niż 4, historii 8, geografii 10, nauki o przyrodzie 10, arytmetyki z geometrią 22, rysunku 5, zajęć praktycznych 8, śpiewu 5 i ćwiczeń cielesnych 6 godzin;

3) nauka tych przedmiotów winna się odbywać w porze przedobiadowej i w żadnym wypadku nie zaczynać się później niż po dwu godzinach nauki przedmiotów religijnych;

4) ogólna tygodniowa ilość godzin nauki szkolnej, przeznaczona łącznie na przedmioty świeckie i religijno-judaistyczne winna być przystosowana do wieku i rozwoju uczniów poszczególnych klas i nie może w żadnym roku nauki przekroczyć 36 godzin;

5) zajęcia świetlicowe, które mogą się odbywać tylko po należytej przerwie obiadowej, nie powinny kończyć się później, niż o godzinie dziewiętnastej (siódmej wieczorem);

6) w nazwie szkoły, odpowiadającej powyższym warunkom, winno się zawierać, między innymi, stwierdzenie, że szkoła jest powszechna, 8-letnia i 6-klasowa.

Podając powyższe do wiadomości, Ministerstwo zauważa, że w podaniach do kuratorów w sprawie zakładania poszczególnych szkół, opar-

¹⁾ Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. ogłasza się w związku z komunikatem ogłoszonym w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 686 pt. Szkoły żydowskie „Agudas Isroel“.

tych na powyższych podstawach organizacyjnych, do których winny być dołączone odpowiednio dostosowane programy nauczania i wychowania, wskazane jest powołanie się na niniejsze pismo.

Dyrektor Departamentu: (—) *Dr M. Mendys.*

Ubezpieczenie młodzieży szkolnej.

Nr O. 21434/36. Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 1 kwietnia 1935 r. Nr I. WF. 349/35 (Nr O. 9256/35) powiadomiło, że zorganizowania i kontroli nad działalnością towarzystw ubezpieczeniowych w zakresie tzw. ubezpieczeń szkolnych podjął się komitet opieki nad mieszkańcami osiedli miejskich „Osiedle” w Warszawie, ul. Marszałkowska L. 153 m. 8.

Na skutek pisma komitetu „Osiedle” z dnia 29 września 1936 r. Nr 136/36 Kuratorium zawiadamia, że w Komitecie „Osiedle” zaszły zmiany organizacyjne, a to w następstwie rozwiązania umów z towarzystwami ubezpieczeń „Patria”, „Piasł” i „Vesta” i nawiązania porozumienia z „Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych”, który uruchomił u siebie dział ubezpieczeń szkolnych.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych traktuje akcję ubezpieczeniową młodzieży szkolnej od następstw nieszczęśliwych wypadków jak najbardziej ideowo, to też — mając nadto na uwadze stan materialny młodzieży — będzie znacznemu procentowi uczniów (nic) przyznawał zwolnienie od opłat za ubezpieczenie.

Ponieważ komitet „Osiedle” jako instytucja społeczna, której członkowie pracują bezinteresownie, wszelkie ewentualne dochody i oszczędności, pochodzące z tej akcji, przeznacza na dożywianie i cele kulturalno-oświatowe dla najbiedniejszej młodzieży szkolnej — przeto Kuratorium zaleca ubezpieczać młodzież przez komitet „Osiedle”, Warszawa, Marszałkowska 153¹⁾.

L. O. P. P.

Biblioteczki szkolne.

Nr. O. 27235/36. Zarząd Główny L. O. P. P. okólnikiem Nr 96/Lotn-33 z dnia 26 listopada 1936 r. Nr WD/BC/7370/Lotn podał do wiadomości, że na adresy okręgów wojewódzkich L. O. P. P. wysłał jako uzupełnienie biblioteczek szkolnych bezpłatne egzemplarze broszury z 2-ma planami pt. „Podstawowe wiadomości o nauce modelarstwa lot-

¹⁾ Treść powyższego pisma podano do wiadomości dyrekcji państwowych i prywatnych gimnazjów i seminariów z klasami gimnazjalnymi pismem okólnym z dnia 17 października 1936 r. Nr O. 21434/36.

niczego", zatwierdzonej przez Ministerstwo W. R. i O. P. oraz odpowiednią ilość wspomnianych broszur dla dostarczenia wszystkim nauczycielom robót ręcznych szkół powszechnych 6, 7-mio klasowych i średnich dla ich użytku prywatnego, po 100 egz. broszur i 300 egz. planów modelu belkowego dla użytku modelarni okręgowych, obwodowych i innych L. O. P. P.

W szczególności wysłano między innymi na okręg lwowski — 2.800 broszur dla szkół, 793 dla nauczycieli robót ręcznych, 100 broszur oraz 300 planów dla modelarni L. O. P. P.; na okręg stanisławowski — 1.260 broszur dla szkół, 295 dla nauczycieli robót ręcznych, 100 broszur oraz 300 planów dla modelarni L. O. P. P.; na okręg tarnopolski — 1.855 broszur dla szkół, 241 dla nauczycieli robót ręcznych, 100 broszur oraz 300 planów dla modelarni L. O. P. P.

Zarząd Główny LOPP komunikuje, że poza bezpłatnymi egzemplarzami można nabyć w Zarządzie Głównym LOPP broszurę po cenie sprzedaży 50 groszy, oraz plany modelu belkowego po cenie sprzedaży 10 groszy, przy czym okręgom przysługuje 20% rabatu.

Powyższe podaje się do wiadomości w związku z okólnikiem Min. W. R. i O. P. Nr 52 z dnia 3 czerwca 1936 r. (II. Pr. 2201/36), ogłoszonym w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., sr. 314, w sprawie prowadzenia nauki modelarstwa i komunikatem Nr O. 8032/36, ogłoszonym w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 290, w sprawie biblioteczki L. O. P. P.

Przyjmowanie 4% Pożyczki Konsolidacyjnej na wadia i kaucje.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 4 września 1936 r. Nr I. R. 7417/36.
w brzmieniu pisma z dnia 14 listopada 1936 r. Nr I. R. 9411/36.

Nr O. 25484/36. Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 25 sierpnia 1936 r. Nr D. II. 20306/1/36 zawiadomiło, że w myśl art. 11 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr 3 z 1936 r., poz. 10) obligacje 4% Pożyczki konsolidacyjnej mają wszelkie prawa papierów pupilarnych i mogą być używane do składania na kaucje cywilne i wojskowe.

W związku z powyższym obligacje wymienionej pożyczki mogą być bez żadnych ograniczeń przyjmowane przez władze i urzędy państwowe jako wadia przy przetargach oraz jako kaucje na zabezpieczenie wszelkiego rodzaju umów lub zaliczek wypłacanych na dostawy i roboty rządowe, jak również na zabezpieczenie udzielonych przez Skarb Państwa kredytów akcyzowych, celnych i transportowych.

Przytoczonym na wstępie pismem Ministerstwo Skarbu ustaliło wartość depozytową (kaucyjną i wadialną) rzezonnych obligacyj na złotych 55 za 100 złotych wartości imiennej.

Naczelnik Wydziału: (—) *A. Nowak.*

Pieczęcie skradzione.

Nr I. 26865/36. Inspektorat Szkolny w Rawie Ruskiej pismem z dnia 4 grudnia 1936 r. Nr 3307/36 doniósł, że w czasie włamania do mieszkania nauczyciela kierującego zostały skradzione dwie okrągłe pieczęcie szkolne z napisem:

- 1) Publiczna 2-klasowa szkoła powszechna w Korczminie.
- 2) Zarząd szkoły powszechnej w Korczminie.

Państwowa Centralna Biblioteka Pedagogiczna

Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego (ul. Kubali 4).

Spis książek nowonabytych do dnia 15. XII. 1936.

	Nr. inw
<i>Dr Stanisław Łempicki.</i> Józef Piłsudski jako wychowawca. Warszawa 1936	8998
<i>E. Croner.</i> Współczesne wychowanie dziewcząt. Lwów 1937	8997
<i>Dr H. Schleicher.</i> Die Englische Jugendbewegung. Würzburg 1936	8996
<i>E. Kriek.</i> Wychowanie narodowo-polityczne. Warszawa 1936	8995
<i>Dr M. Łubińska.</i> Aniela Merici i jej dzieło. Kraków 1935	8994
<i>K. Korpiński.</i> Metodyka nauki stenografii. Lwów 1936	8993
<i>Dr R. Skulski.</i> Z dziejów polonistyki szkolnej. Lwów 1936	8991
<i>St. Łotocka.</i> Jak się przygotować do egzaminu praktycznego na nauczyciela szkół powszechnych? (W związku z nową reformą szkolną). Lwów 1937	8990
<i>G. Dorsey.</i> Mechanizm życia ludzkiego. Warszawa 1937	8986
<i>M. S. Gillet.</i> Kształtowanie charakteru. Poznań 1936	8985
<i>Ks. Dr M. Klepacz.</i> Szkoła wyznaniowa. Poznań 1936	8984
<i>Z. Iwaszkiewiczowa.</i> Współpraca rodziny i szkoły. Poznań 1936	8983
<i>W. Bałachowski.</i> Zasady i ideał wychowania rodzinnego. Poznań 1936	8982
<i>Dr J. Kuchta.</i> Dzieci trudne do wychowania. — Uczeń zuchwały. Lwów 1937	8981
Tom I.	8981
<i>S. Baley.</i> Osobowość twórcza Żeromskiego. W. 1936	8977
<i>A. Szczerbowski.</i> Współczesna poezja polska (1915—1935). Łódź 1936	8976
<i>P. Drzewiecki.</i> O wychowanie gospodarcze. W. 1936	8975
<i>P. Macewicz.</i> Ocena przydatności do zawodu. W. 1936	8974
<i>Dr E. Claparede.</i> Poradnictwo zawodowe. W. 1936	8973
<i>W. Witwicki.</i> Rozmowa o jedności prawdy i dobra. Lwów 1936	8971
<i>S. Rychliński.</i> Warszawa, jako stolica Polski. Warszawa 1936	8970
<i>Dr K. Górski.</i> Wychowanie personalistyczne. Poznań 1936	8969
<i>Wieczorkiewicz, Szletyński, Kochanowicz.</i> Zarys nauki żywego słowa. W. 1936	8968
<i>K. Maj.</i> Ruch młodzieży wiejskiej. W. 1936	8966
<i>J. Hulewicz.</i> Walka kobiet polskich o dostęp do uniwersytetu. W. 1936	8965
<i>K. Beylin.</i> New York. W. 1936	8964
<i>K. Turey.</i> Bolesław Prus a romantyzm. Lwów 1937	8963
<i>W. Swida.</i> Zakład dla niepoprawnych. Warszawa 1936	8962
<i>Dr M. Wilfert.</i> Psychologie und Pädagogik der Selbstbeherrschung. Langensalza 1936	8961

<i>Dr H. Rohrer</i> . Kleine Einführung in die Charakterkunde. Leipzig 1936	8955
<i>G. Pfehler</i> . Warum Erziehung trotz Vererbung. Leipzig 1936	8954
<i>F. Hermsmeier</i> . Der Erlebnis-aufsatz, als Mittel zur Charakterforschung. Leipzig 1936	8953
<i>P. Helwig</i> . Seele als Äusserung. Berlin 1936	8952
Paedagogik. (kalog XV)	8951
<i>Dr H. Rowid</i> . Środowisko. Warszawa 1936	8950
<i>Józef Piłsudski a Wilno</i> . Wilno 1936	8948
<i>M. Janik</i> . Na drogach myśli ludowej. Lwów 1936	8947
<i>N. Bucharin</i> . Teoria materializmu. Warszawa 1936	8946
<i>S. M. Studencki</i> . O badaniu charakteru. Warszawa 1936	8945
<i>B. Russel</i> . Wiek XIX (2 tomy). Warszawa 1936	8944
<i>L. Zieleniewski</i> . Prawo urzędnicze. Kraków 1937	8943
<i>P. Helwig</i> . Charakterologie, Leipzig 1936	8942
Abhandlungen zur Wehrpsychologie. Leipzig 1936	8941
<i>S. Łotocka</i> . Plan pracy wychowawczej dla szkół powszechnych (kl. I—VII). Lwów 1936 (Lwowska Biblioteczka)	8710
<i>Dr J. Krystanowski</i> . Metoda szkiców i zagadnień. Lwów 1936	8910
<i>E. Croner</i> . Główne kierunki współczesnej pedagogiki. Pedagogika humanistyczna. Lwów 1936	8871
<i>L. Siemieńska</i> . Główne kierunki współczesnej pedagogiki. Pedagogika katolicka L. 1936	8870
<i>H. Cepnik</i> . Prez. Ignacy Mościcki. Warszawa 1932	8860
— <i>Józef Piłsudski</i> . Warszawa 1933	8861
— <i>Edward Śmigły-Rydz</i> . Lwów 1936	8683
<i>J. Fondaliński</i> . Koedukacja. Poznań 1936	8921
<i>J. Bystroń</i> . Kultura ludowa. Warszawa 1936	8882

Dyrekcja Państwowej Centralnej Biblioteki Pedagogicznej Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego zachęca wszystkie Kierownictwa państwowych i prywatnych szkół powszechnych, średnich i zawodowych do zakupienia bogatego w informacje z dziedziny wychowania i nauczania Katalogu Biblioteki Pedagogicznej, ogłoszonego z drukiem. Cena katalogu dla kierownictw szkół, członków grona nauczycielskiego wynosi 75 gr. Przesyłkę pocztową opłaca adresat. Pieniądże należy nadsyłać przekazem pocztowym pod adresem Dyrekcji Biblioteki (Lwów, Kuśka 4).

Z księgozbioru Państwowej Centralnej Biblioteki Pedagogicznej Kur. O. S. Lw. może korzystać każdy nauczyciel szkół państwowych po nadesłaniu rocznej opłaty 1 zł. 75 gr. (wpisowe wraz z opłatą za katalog). Nauczyciele z prowincji winni nadesłać nadto 50 gr. przekazem pocztowym za porto przesyłki. Nauczyciele szkół prywatnych muszą nadesłać poświadczenia dyrekcji zakładu szkolnego, w którym pracują, że ręczy za wypożyczone książki i odpowiada za nie.

Dyrekcja Państwowej Centr. Biblioteki Ped. Kur. O. S. Lwów.

(—) *Dr J. Kuchta*.

Książki, czasopisma.

Nowa Kuźnia.

*Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 28 listopada 1936 r.
Nr II. 8552/36.*

Nr II. 26432/36. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zawiadamia, że czasopismo młodzieży szkolnej „Kuźnia Młodych” przestało wychodzić. Ukaże się natomiast „Nowa Kuźnia” jako nowe czasopismo młodzieży szkolnej.

Podsekretarz Stanu: (—) *J. Ferek-Błęszyński.*

Oświata Pozaszkolna.

*Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 27 listopada 1936 r.
Nr II. OP. 8837/36.*

Od trzech lat wychodzi w Poznaniu pismo „Oświata Pozaszkolna”, miesięcznik o charakterze praktyczno-instrukcyjnym, poświęcony praktycznej działalności społeczno-oświatowej.

Miesięcznik ten, pomyślany w pierwotnej swojej koncepcji jako pismo regionalne, przeznaczone dla terenu Wielkopolski i Pomorza, będzie z dniem 1 stycznia 1937 roku zamieniony na organ ogólnopolski, służący praktycznym porzebom pracy oświatowej na terenie wszystkich okręgów szkolnych.

Wychodząc z założenia, że pismo tego rodzaju, przynoszące praktyczną pomoc i poradę bezpośredniemu pracownikowi oświatowemu w jego codziennych poczynaniach oświatowych i dostarczające mu konkretnych materiałów do prowadzenia zajęć oświatowych jest jedną z najbardziej pilnych potrzeb szerokich rzesz pracowników i działaczy społeczno-oświatowych — Ministerstwo zaleca pozytywne ustosunkowanie się do tego pisma i udzielenie mu wszechstronnego poparcia — tak w formie współpracy redakcyjnej, jak i propagandy w terenie.

Ministerstwo prosi o powiadomienie o tym Inspektoratów Szkolnych, a w szczególności obwodowych instruktorów oświaty pozaszkolnej i zachęcenie ich do współpracy w piśmie.

Dyrektor Departamentu: (—) *Dr M. Pollak.*

Wydawnictwo „Polska i Węgry“.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 22 października 1936 r.

Nr IV. N. 11829/36.

Nr O. 23730/36. W maju 1936 r. ukazała się pod redakcją b. prezesa Rady Ministrów Królestwa Węgier, p. Karola Huszara, dzieło bogato ilustrowane i artystycznie wykonane, pt. „Polska i Węgry”, w postaci książki o 600 stronicach, oddzielnie w języku polskim i węgierskim.

Cena za wydawnictwo to w języku polskim wynosi dla szkół 80 zł za wydanie ozdobne, zaś 50 zł za wydanie zwyczajne.

Dzieło to napisane przez kilkudziesięciu wybitnych pisarzy polskich i węgierskich, obejmuje zagadnienia, dotyczące stosunków historycznych, kulturalnych i gospodarczych obu państw.

Jako takie, powinno ono przyczynić się do poznania przeszłości i utrwalenia podstaw dalszej współpracy obu narodów. Z uwagi na to, Ministerstwo uważa za wskazane popieranie i rozpowszechnianie tego wydawnictwa w jak najszerzych kołach społeczeństwa, a w szczególności zachęca do nabywania tego dzieła w miarę możliwości do bibliotek okręgowych, obwodowych oraz do bibliotek szkolnych, przeznaczonych dla starszej młodzieży.

Dzieło zamawiać można u p. Artura Töröka, Warszawa, ul. Nowy Świat 62 m. 6.

Za Dyrektora Departamentu: (—) *B. Kielski.*
P. o. Naczelnika Wydziału.

Nadesłane.

Wiadomości historyczno-dydaktyczne. Ukazał się zeszyt 2 rocznika IV „Wiadomości historyczno-dydaktycznych”, organu Polskiego Towarzystwa Historycznego dla spraw nauczania historii. Redaktor Kazimierz Tyszkowski.

Treść tego zeszytu tworzą: artykuły (Popiołek Kazimierz — Realizacja nowego programu historii; Kłapkowski Wł. ks. — O korelację i podręcznik historii kościoła); materiały (Baumgarten Aleksander — Żółkiew jako teren wycieczki historycznej; Ladenberger Tadeusz — Plan wycieczki szkolnej do Trembowli), recenzje i sprawozdania, zapiski bibliograficzne, kronika.

Na powyższe wydawnictwo zwraca się uwagę interesowanych i podaje do wiadomości, że redakcja „Wiadomości historycznych” zapowiada rozszerzenie w najbliższym czasie tego pisma, w którym obszernie będą omówione produkcje wydawnicze i dydaktyczne w zakresie nauczania historii na wszystkich poziomach nauki szkolnej, od szkoły powszechnej do uniwersytetu.

Adres redakcji: Lwów, ul. Stryjska 18, administracji: Lwów, Uniwersytet. Prenumerata za 4 zeszyty zł 8. Cena zeszytu zł 2.50. Zeszyt podwójny zł 4. Konto P. K. O. 152.226.

Leopold Ungeheuer. Próby wodzów. Biblioteka „Skauta” Nr 3. Cena zł 1.60.

Jednym z czołowych zagadnień, zajmujących system wychowawczy harcerski, jest sprawa wychowania młodzieży przewodniczej, kierowników zastępów, gromad i drużyn. W słownictwie harcerskim nazywają się oni wodzami. Owo wychowanie wodzów, dobieranie spośród wielu innych jednostek, jest tematem książki hm. Leopolda Ungeheuera pt.: „Próby wodzów”.

Bolesław Włodzimierz Lewicki. Literatura harcerska. Biblioteka „Skauta” Nr 2. Cena zł 0.60.

Materiał książki podzielony jest na dwa działy: a) dzieła teoretyczne, b) podręczniki. Osobno omówione są czasopisma harcerskie i tzw. wolna lektura. Każda pozycja bibliograficzna jest omówiona. Praktyczną orientację w materiale ułatwia wykres (na str. 28 i 29), przedstawiający graficznie rozkład materiału książkowego.

Leopold Stanisław Günsberg. Książka o Wielkim Wodzu, życiorys Józefa Piłsudskiego z przedmową sen. R. P. gen. Bolesława Popowicza. Wydawnictwo „Skaut”, Lwów 1936. Cena zł 3.50.

„Książka o Wielkim Wodzu”, oparta na najnowszych źródłach, daje wierny obraz życia Pierwszego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego. Wiedzie czytelnika przez wszystkie fazy Jego żmudnej, twórczej pracy, pozwalając wniknąć w najdrobniejsze jej szczegóły.

Omawiając obszernie młodzieńczą i strzelecko-legionową działalność Wodza, Jego rządy jako Naczelnika Państwa i Wodza Narodu — wprowadza syntezę Wielkości Marszałka.

Całość jest ujęta w 9 rozdziałów, zakończona bibliografią i ożywiona 15 mało znanymi ilustracjami oraz cytatami.

Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych

(Lwów, ul. Kurkowa 21).

Jaboune. Lektura francuska 6. Les Jumeaux Pois. Adapté et commenté par I. Pełłowska 1935.

Penelope Gaunt. Lektura angielska 1. Kitty Goes To Camp. Opracowała Elżbieta Rogóyska 1936.

Angela Brazil. Lektura angielska 4. The Nicest Girl in The School. Opracowała Helena Karczevska 1937.

Sir John Keltie Samuel S. Gilmour. Lektura angielska 2. Adventures of Exploration. Book I. Opracowała Xenia Żytomirska-Grzebieniowska.

W. Dewitzowa-J. Wierzejski. Froh an die Arbeit! Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla gimnazjów: mechanicznego, elektrycznego i stolarskiego. Klasa I. Cena 3⁷/₈zł. 1936.

Antoni Tatoń-Kazimierz Jabłowski. Mój Sklep. Podręcznik organizacji i techniki handlu dla klasy I gimnazjów kupieckich Część I. Cena zł. 2.30. Lwów 1936.

W. Dewitzowa-J. Wierzejski-G. Żółtkowska. Uwagi metodyczne dla podręcznika Froh an die Arbeit dla klasy I gimnazjów: mechanicznych, elektrycznych i stolarskich.

Józef Zaremba-Gustaw Morcinek. Czytanka VI, dla szkół powszechnych II stopnia kurs A. Wydanie drugie niezmienione 1936. Cena 1.70 zł.

D. Gayówna-H. Gnoińska-M. Librachtowa-J. Łysakiewiczówna. Przyroda i geografia. Dla klasy trzeciej szkoły powszechnej pierwszego stopnia kurs A. Wydanie drugie niezmienione 1936.

U. Waldo Cutler. O królu Arturze i rycerzach okrągłego stołu. Według Malory'ego »Morte Darthur« opowiedział U. Waldo Curtler a przełożyła Felicja Kruszewska.

Teodor Jeske-Choiński. Tiara i Korona. Powieść z XI w. w opracowaniu dla młodzieży.

Inż. Piotr Modrak. W Krainie Kangura. Lwów 1936.

Marian Golias i Iwan Smereka. Res Publica Romana. Pidručnyk do nauky łatyńskoj mowy dla IV klasy zahalno-oswit. gimnazij dla szkół z ukraińskoj mowoj naučnania perełožyw dr Iwan Lubomyrowycz 1936. Cena 2.60 zł.

Olga Cieślińska i Helena Nieniewska. Francusko-ukraiński słownik do pidručnyka francuskoji mowy dla tretoji gimnaz. klasy. Aux quatre coins de la France. Dla szkół z ukraińskoj mowoj naučnania perełožyla dr Maria Rudnyčka. Cena 0.60 gr. 1936.

Wanda Dewitzowa-Gita Żółtkowska. Nimečko-ukraiński słownik do pidručnyka nimeckoji mowy dla tretoji gimnaz. klasy. Zum schaffenden Menschen in deutschen Landen dla szkół z ukraińskoj mowoj naučnania perełožyw Jurij Rudnyčkyj Cena 1 zł. 1936.

Dr Stefan Sienicki inż.-architekt. Sklep detaliczny, sytuacja, projekty, meble, konstrukcje z przedmową b. Ministra Czesława Klarnera. Prezesa Związku Izb Przemysłowo-Handlowych R. P. Lwów 1936.

Wydawnictwo Książnica-Atlas.

Przyroda i Technika, czasopismo poświęcone popularyzacji nauk przyrodniczych i technicznych. Wydawnictwo Książnica-Atlas, Lwów, Czarnieckiego 12.

Ostatnie badania wykazały, że oprócz chorób zwanych awitaminozami są jeszcze stany polegające na częściowym braku witamin. Są to tzw. hypowitaminozy. Bliższe szczegóły tego zagadnienia znajdują się w artykule dra Karczewskiego „O witaminach”, publikowanym w „Przyrodzie i Technice”, czasopiśmie poświęconym popularyzacji nauk przyrodniczych i technicznych. W tymże numerze jest mowa o nowym sposobie zakładania gazowni wprost z kopalni, o projekcie połączenia linią zelektryfikowaną Krakowa z Zakopanem, o najnowszych ciałach radioaktywnych i wielu innych ciekawych a pouczających nowościach z różnej dziedziny wiedzy.

Świat i Życie. Ukazał się już ostatni (dziesiąty tomu IV-go) zeszyt zarysu encyklopedycznego „Świat i Życie” w nakładzie Książnicy-Atlas.

W ten sposób redakcja Świata i Życia spełniła pierwszą część swego zadania: dała w czterech pięknych tomach zbiór artykułów z najróżniejszych dziedzin wiedzy i życia, napisanych przez specjalistów polskich, artykułów uporządkowanych alfabetycznie, popularnych, dających całokształt wiedzy współczesnej, podany przystępnie i w sposób przystosowany do wymagań szerokich kół naszej inteligencji, a w pewnym sensie i naszej młodzieży szkolnej.

Zgodnie z zapowiedzią już pierwszego stycznia 1937 roku ukaze się pierwszy zeszyt tomu V-go, który stanowić będzie encyklopedię podręczną. Tom piąty zawierać więc będzie olbrzymi wybór krótkich haseł, opracowanych bardzo zwięźle, które spełniać będą rolę źródła podręcznego wszelkich informacji. Jednocześnie przy każdym hasle podana będzie stronica, na której w pierwszych czterech tomach mowa jest o danym zjawisku, postaci, czy fakcie historycznym.

E. K r i e c k. Wychowanie narodowo-polityczne. Przeł. O. Wawrzonowicz. Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa. Str. 172. Cena zł 7.80.

Jest to dzieło współczesnej pedagogicznej literatury niemieckiej, dające teoretyczne uzasadnienie założen ideowych całego ruchu hitlerowskiego, jest źródłem do poznania głębokich przemian, jakie się dokonywują we współczesnym szkolnictwie niemieckim, odgrywa ważną rolę w dokonywującej się obecnie przebudowie szkolnictwa naszych zakładów.

Kieszonkowy atlas polityczny Romera. Główną jego częścią są barwne mapy polityczno-topograficzne w liczbie 38 na 65 stronach wraz z 3 stronami flag narodowych. Poświęcają one przede wszystkim

kim uwagę Europie, której kraje przedstawiono w podziale 1:6,000.000. niemniej jednak znalazło się w atlasie miejsce i dla innych części świata oraz ważniejszych ich części, jak Stany Zjednoczone, Indie, Chiny, Japonia itp.

Drugą częścią atlasu jest 26 stron wykonanych w druku czarnym a przedstawiających całokształt zjawisk i związków przyrody i człowieka oraz wykresy dla rozlicznych zagadnień gospodarczych zarówno w odniesieniu do poszczególnych krajów, jak i Polski.

Zamyka atlas skorowidz około 10.000 nazw geograficznych zamieszczonych na poszczególnych mapach a umożliwiającą ich odszukanie. Cechuje całą publikację wzorowa strona graficzna.

Instytut Wydawniczy „Biblioteki Polskiej“.

E. S z e r m e t o w s k i. Dwa klawisze. Warszawa 1937.

„Dwa klawisze” to wspomnienia z dzieciństwa młodego powieściopisarza. Rzecz dzieje się w roku 1914, w owym groźnym roku, w którym rozpętała się na świecie wielka zawierucha.

M. Z n a t o w i c z S z c z e p a ń s k a. Wakacje w Jaszunach. Warszawa 1937.

Opowiadanie pt. „Wakacje w Jaszunach” wprowadza młodych czytelników w życie dworu kresowego, pełnego wspomnień i tradycji.

J a n i n a B r o n i e w s k a. Przygody lalki Joasi. Warszawa 1937.

Janina Broniewska opisuje w swej książeczce przygody zabawek. Dzieje się wszystko tak, jak w prawdziwej zabawie, fantazja dziecka ma się o co zaczepić.

K p t. M i c h a e l C e l y. Czarne skrzydła. Przekład z angielskiego Stefani Heymanowej.

Autor „Czarnych skrzydeł” jest lotnikiem, który w czasie Wielkiej Wojny pełnił służbę w angielskiej flocie powietrznej. To też techniczna strona powieści opracowana jest bardzo fachowo i szczegółowo. Czytelnik zapoznaje się dokładnie z konstrukcją samolotu i zostaje wprowadzony we wszelkie arkana pilotażu.

J a n i n a B r o n i e w s k a. Historia toczonego dziadka i malowanej babki.

Z kartek książki Janiny Broniewskiej snuje się przed oczami młodych czytelników obraz rozwoju cywilizacji w ciągu ostatnich kilkadziesiąt lat.

B o h d a n P a w ł o w i c z. Kolorowe serce. Warszawa 1936.

Książka opisuje egzotyczne przygody trzech przyjaciół, z których

dwaj są „kolorowi”, przewoźnicy w porcie Algeru. Dowódcą grupy jest kolorowy Mohamed. Jasnowłosy Europejczyk wnosi do zespołu pierwiastek trzeźwego rozumowania, mały Ali — tajemniczą intuicję wschodu.

Zofia Bardówna. Jak dobrze nam. Warszawa 1936.

Bardówna obrała sobie za temat przeżycia drużyny harcerskiej żeńskiej podczas obozu letniego na wsi.

Wacław Sieroszewski. Risztau. Warszawa 1936.

Jerzy Mieczysław Rytard i Helena Rytardowa. Na Białej Grani. 1936.

Wydawnictwa M. Arcta. Warszawa Nowy Świat 35.

M. Arct. Słowniczek Ortograficzny i Zasady Pisowni Polskiej według uchwał Komitetu Ortograficznego Polskiej Akademii Umiejętności w r. 1936.

S. Łaszkiewicz. Sępy. Powieść lotnicza. 221 stron. Barwna obwoluta S. Norblina. M. Arct, Warszawa 1937. Cena zł 5.60.

Jest to powieść lotnicza.. Cała trójka bohaterów „Sępów” — to ludzie młodzi, kipiący poprostu nadmiarem żywotności. Potrafią oni upajać się radością życia, cierpienia przeżywają gwałtownie, zgłębiają je, by tym skuteczniej je przełamać. Borykanie się ze złym losem pogłębia ich i wzbogaca.

Alexandra Davi-Neel i Lama Yongden. Mipam — Lama pięciu mądrości. Tłum. R. Czekańska-Heymanowa. 304 stron. Barwna obwoluta S. Norblina. M. Arct. Warszawa 1937. Cena zł 7.20.

Autorka, francuska podróżniczka, spędziła w Tybecie szereg lat. Pragnąc udostępnić ten piękny i tajemniczy kraj europejskiemu czytelnikowi, zaproponowała pewnemu lamie, aby wraz z nią opisał życie, obyczaje i wierzenia Tybetańczyków.

Ze współpracy tej powstała książka, ujęta w formę powieści. Są to dzieje młodego Tybetańczyka, który będąc wcieleniem dawno zmarłego świątobliwego lamy, poprzez liczne perypetie życiowe szuka drogi swego właściwego przeznaczenia.

Warunki prenumeryaty:

Cena prenumeryaty rocznej Dziennika Urzędowego Kur. O. S. Lw. wynosi 6 złotych, która może być uregulowana w 4 ratach kwartalnych. Cena numeru pojedynczego wynosi 60 groszy. Prenumeratę wpłacać należy wyłącznie na Konto czekowe P. K. O. Nr. 504.090. — Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego — Administracja Dziennika Urzędowego we Lwowie.

Cena ogłoszeń: Cała strona 120 zł., pół strony 65 zł., ćwierć strony 35 zł.

Adres Redakcji i Administracji:

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, ul. Karmelińska l. 4.

